

Suomalaisen maatalouden murros suljetuilta markkinoilta kohti jakamistaloutta

Leena Erälinna

Esityksessäni tulen kertomaan suomalaisen maatalouden muutoskehityksestä viimeisten vuosikymmenten aikana ja miten kuluttajien käyttäytymien yhä enenevässä määrin vaikuttaa suomalaisen maatalouden tuotantoon ja sen kehittymiseen.

Suomalainen maatalous on kokenut melkoisen muutoksen viimeisten vuosikymmenten aikana. Elintarvikkeiden tuontisuoajat purettiin ja siirryttiin suljetulta markkinoilta 90 - luvun puolella välissä vapaaseen tuontiin. Liittyminen Euroopan unioniin muutti kotimaisesta maataloustuotantoa ja elintarvikemarkkinoita, joissa pyritään kilpailemaan yhtäältä hinnalla ja määrällä, toisaalta erikoistumalla. Tällä hetkellä meillä on segmentoitunut ja pirstaleinen kuluttajakysyntä, kannattavuuskriisissä painiva maataloustuotanto ja keskittynyt vähittäiskaupparektori.

Vaikka vähittäiskauppa ja elintarviketeollisuus pitkälti määrittelevät mitä meille tarjotaan, ovat globaalit markkinat synnyttäneet vastailmiön. Kuluttajat ovat yhä kiinnostuneimpia ruokansa alkuperästä ja sen tuotannosta. Megatrendit vaikuttavat myös kuluttajien näkemyksiin ja kysyntään. Kulutuskäyttäytymisen kautta ihmiset luovat myös minäkuvaa.

Kuluttajien kysyntä muuttaa ja ohjaa yhä voimakkaammin ruokaketjun toimintaa. Perinteisen lineaarisen ruokatuotantoketjun rinnalle on syntynyt myös vaihtoehtoisia tapoja toimia, uusimpana erilaiset jakamistalousmallit.